

(Ф 03.02 – 91)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Навчально-науковий інститут Економіки та менеджменту
Кафедра економіки

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. ректора

« 12 » / 10 / 2017 р.

Система менеджменту якості

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
підготовки докторів філософії
з навчальної дисципліни

«Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 051 «Економіка»

Спеціалізація: «Управління розвитком; реструктуризація; безпека; інвестування»

Рік навчання – 1,2

Семестр – 2, 3

Аудиторні заняття – 54

Диференційований залік – 2 семестр

Самостійна робота – 96

Екзамен – 3 семестр

Усього (годин/кредитів ECTS) – 150/5,0

Індекс НДФ - 05 - 051/16 – 2.1.3

СМЯ НАУ / НП 11.01.01 - 01 - 2017

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 3 з 9	

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур» розроблена на основі «Методичних вказівок до розроблення та оформлення навчальної та робочої навчальної програм дисциплін», введених в дію розпорядженням від 16.06.2015р. №37/роз.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль здобувача освітньо-наукового ступеня «доктор філософії» зі спеціальності 051 «Економіка».

Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур» є формування у здобувачів комплексу теоретичних знань і практичних навичок використання механізму реструктуризації як інструменту економічного розвитку бізнес-структур.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- навчити застосовувати прикладні аспекти реструктуризації підприємства в процесі його стратегічного управління як в процедурах банкрутства при відновленні його платоспроможності, так і в процесі фінансового оздоровлення на завершальних стадіях його життєвого циклу;

- сформувати навички аналізу конкретних ситуацій і методів вибору напрямків, форм і механізмів проведення реструктуризації;

- забезпечити розуміння здобувачами основних нормативно-правових актів, які забезпечують регламентацію і реалізацію процесів реструктуризації та реорганізації бізнес-структур.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

- нормативно-правові положення щодо реструктуризації та реорганізації бізнес-структур;

- особливості напрямів, форм, методів і механізмів реструктуризації в управлінні бізнес-структурами в сучасних умовах;

- особливості процесів стратегічної і оперативної реструктуризації підприємства;

- методологію злиття та поглинання бізнес-структур;

Вміти:

- здійснювати комплексну діагностику фінансового стану з метою оцінки можливості проведення реструктуризації;

- розробляти програму реструктуризації для конкретної бізнес-структури;

- користуватися різними підходами в процесі здійснення реструктуризації бізнес-структур;

- застосовувати процедури, типи і види реструктуризації бізнес-структур в процесі підвищення ефективності управління підприємством;

- економічно обґрунтовувати доцільність та реалізовувати угоди по злиттю і поглинанню бізнес-структур.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 4 з 9	

- навчального модуля №1 «Теоретико-методичні основи реструктуризації»,

- навчального модуля №2 «Реструктуризація системи управління», кожен з яких є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур» базується на знаннях таких дисциплін, як «Сучасні методи моделювання в наукових дослідженнях», «Сучасні теорії системного підходу в науці» та є базою для вивчення таких дисциплін як «Управління розвитком», «Корпоративне управління», «Управління економічною безпекою», «Управління змінами».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ №1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Тема 1.1. Сутність і економічна природа реструктуризації

Реструктуризація як економічна категорія. Сутність і принципи реструктуризації. Цілі і завдання реструктуризації. Фактори зовнішнього і внутрішнього середовища. Критерії реструктуризації бізнес-структур.

Тема 1.2. Напрями реструктуризації

Основні напрями реструктуризації та їх характеристика. Реформування як напрям реструктуризації. Варіанти реформування і їх характеристика. Ліквідація бізнесу як напрям реструктуризації. Варіанти ліквідації підприємства і її етапи. Банкрутство як напрям реструктуризації, його сутність і значення. Стадії банкрутства і їх характеристика. Ризики реструктуризації і їх характеристика.

Тема 1.3. Стратегії реструктуризації.

Взаємозв'язок реструктуризації і стратегії розвитку бізнес-структур. Класифікація еталонних стратегій реструктуризації. Стратегія концентрованого зростання. Стратегія інтегрованого зростання. Стратегія диверсифікованого зростання. Стратегія скорочення. Критерії вибору стратегії реструктуризації. Умови комбінування стратегій реструктуризації. Параметри оцінки та коригування стратегії реструктуризації.

Тема 1.4. Підходи і методи реструктуризації.

Взаємозв'язок підходів і методів реструктуризації. Класифікація підходів і методів реструктуризації. Ситуаційний підхід. Функціональний підхід. Проектний підхід. Системний підхід. Стратегічний підхід. Критерії вибору підходу і методів реструктуризації. Умови комбінування методів реструктуризації. Параметри оцінки ефективності методів реструктуризації.

Тема 1.5. Варіанти реструктуризації.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 5 з 9	

Класифікація варіантів реструктуризації. Реорганізація як варіант реструктуризації. Модернізація як варіант реструктуризації. Адаптація як варіант реструктуризації. Критерії вибору варіанта реструктуризації.

Тема 1.6. Форми реструктуризації.

Форми реструктуризації та їх класифікація. Стратегічна реструктуризація. Тактична реструктуризація. Оперативна реструктуризація. Критерії вибору форми реструктуризації.

Тема 1.7. Види реструктуризації.

Види реструктуризації та їх класифікація. Виробнича реструктуризація. Фінансова реструктуризація. Соціальна реструктуризація. Екологічна реструктуризація. Ринкова реструктуризація. Внутрішньосистемна реструктуризація. Критерії вибору виду реструктуризації.

Тема 1.8. Технологія реструктуризації.

Схема реструктуризації бізнес-структури. Етапи реструктуризації і їх характеристика. Діагностика діяльності як етап реструктуризації. Аналіз і оцінка як етап реструктуризації. Ухвалення управлінських рішень як етап реструктуризації. Виконання реструктуризаційних заходів як етап реструктуризації. Моніторинг і контроль як етап реструктуризації. Алгоритм і технологічний процес реструктуризації. Функції реструктуризації, повноваження і зони відповідальності учасників. Показники реструктуризації.

МОДУЛЬ № 2.

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ

Тема 2.1. Реструктуризаційні заходи в системі управління.

Фактори впливу середовища на реструктуризацію системи управління. Організаційно-методичне забезпечення (інструменти) реструктуризації системи управління. Реструктуризаційний захід як інструмент розвитку системи управління. Основні підходи до розробки та реалізації реструктуризаційних заходів. Алгоритм розробки і реалізації реструктуризаційних заходів.

Тема 2.2. Сучасні концепції і методики реструктуризації підприємства.

Актуальність реструктуризації системи управління в сучасних умовах. Вітчизняні та зарубіжні дослідження питань реструктуризації системи управління. Система цілей реструктуризації управління. Сучасні концепції і методики реструктуризації системи управління.

Тема 2.3. Оцінка потенціалу реструктуризації системи управління

Потенціал реструктуризації системи управління: характеристика ресурсів і можливостей їх використання. Основні підходи до формування, оцінки та використання потенціалу реструктуризації системи управління бізнес-структурою. Особливості оцінки потенціалу та етапи реструктуризації системи управління. Критерії та методи оцінки потенціалу реструктуризації системи управління. Результати оцінки потенціалу реструктуризації системи управління і їх використання.

Тема 2.4. Оцінка ефективності реструктуризації системи управління.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 6 з 9	

Проблеми оцінки ефективності реструктуризації системи управління. Види ефективності та необхідність їх розрахунку. Критерії вибору показників ефективності реструктуризації системи управління. Показники ефективності реструктуризації системи управління, особливості їх розрахунку та порогові значення. Специфіка розрахунку параметра ресурсовіддачі від здійснення управлінських дій. Специфіка розрахунку параметра інформаційної насиченості управлінських бізнес-процесів. Специфіка розрахунку параметра вартості компанії в силу вдосконалення основних управлінських бізнес-процесів. Алгоритм оцінки ефективності реструктуризації системи управління бізнес-структур.

Тема 2.5. Механізм здійснення злиття та поглинання бізнес-структур.

Основні мотиви злиття та поглинання бізнес-структур. Етапи проведення злиття та поглинання бізнес-структур. Злиття та поглинання бізнес-структур. Проблеми і чинники злиття та поглинання бізнес-структур.

Тема 2.6. Формування капіталу при злитті та поглинанні бізнес-структур.

Формування капіталу бізнес-структур при злитті. Формування капіталу бізнес-структур при поглинанні. Визначення премії-компенсації та витрат на інтеграцію.

Тема 2.7. Підходи і методи оцінки злиття та поглинання бізнес-структур.

Сутність традиційних підходів і методів оцінки злиття та поглинання бізнес-структур. Витратний підхід оцінки злиття та поглинання бізнес-структур. Порівняльний підхід оцінки ефективності злиття та поглинання бізнес-структур. Дохідний підхід оцінки ефективності злиття та поглинання бізнес-структур.

Тема 2.8. Моделювання оцінки ефективності злиття та поглинання бізнес-структур.

Сутнісні характеристики інструментів моделювання оцінки ефективності злиття і поглинань. Метод реальних оцінок (модель Блека-Шоулза). Метод Монте-Карло. Оцінка синергетичного ефекту при злитті та поглинанні бізнес-структур. Особливості операцій по злиттю та поглинанню на вітчизняних підприємствах.

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

3.1. Основні рекомендовані джерела

3.1.1. Безпалов В.В. Реструктуризация системы управления предприятия: учебное пособие / В.В. Безпалов; под ред. С.А. Лочана. — М.: КНОРУС, 2015. — 280 с.

3.1.2. Белых Л.П. Реструктуризация предприятия: учебное пособие. - Юнити-Дана, 2012. - 511 с.

3.1.3. Гританс Я.М. Организационное проектирование и реструктуризация (реинжиниринг) предприятий и холдингов / Я.М. Гританс. - М.: Волтерс Клувер, 2005. — 205 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 7 з 9	

3.1.4. Кондратьев В.В. Реструктуризация управления компанией: 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации» / В.В. Кондратьев, В.Б. Краснова. – М.: ИНФРА-М, 2000. – 240с.

3.1.5. Королькова Е.М. Реструктуризация предприятий: учебное пособие / Е.М. Королькова. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 80 с.

3.1.6. Мазур И.И. Реструктуризация предприятий и компаний / И.И. Мазур, В.Д. Шапиро. – М.: Изд-во «Высшая школа», 2000. – 587с.

3.1.7. Ращупкина В.Н. Реструктуризация и санация предприятия [учебное пособие] / В.Н. Ращупкина. – Макеевский эконом.-гуман. инс-т. - 316 с.

3.1.8. Фролова Л.В. Злиття та поглинання підприємств / Л.В. Фролова, А.Ю. Голобородько. – К.: Кондор-Видавництво, 2013. – 240с.

3.1.9. Шералдаева И.А. Теоретические основы реструктуризации: учебное пособие / И.А. Шералдаева. – Улан-Удэ: изд-во ВСГТУ, 2005. – 160 с.

3.2. Додаткові рекомендовані джерела

3.2.1. Ареф'єв С.О. Управління реструктуризацією підприємств: теорія, практика [монографія] / С.О. Ареф'єв. – В.: Вид-во, 2014. – 504с.

3.2.2. Бородин И.А. Слияния и поглощения / И.А. Бородин, Е.О. Гончаренко. – М.: ООО «Бизнес-Софт», 2006. – 265 с.

3.2.3. Делаффилис Д. Слияния, поглощения и другие способы реструктуризации компании / Дональд Делаффилис. – М.: Изд-во «Олимп-Бизнес, 2007. – 924с.

3.2.4. Некоторые примеры успешной реструктуризации предприятий / Европейская Комиссия; проект Tacis - Люксембург: Офис официальных изданий Европейского Сообщества, 1997. - 64 с.

	Система менеджменту якості. Навчальна програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми реструктуризації бізнес-структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ НП 11.01.01 – 01-2017
		стор. 9 з 9	

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				